

درگاه

اون بش کونده بر نشر اولنور علم و صنعت مجموعه سی

ایکینچی سنه: اوچنچی جلد

نومرو : ۳۳

۲۰ آغستوس ۳۳۸

بر ایکی سوز

نه زماندن بیدر سزی هر کوردیکم کون
آجی بر یاس ایچنده عجزی حس ایدرم ؟
دم اولورکه جانندن بزه رک بوتون بوتون
« باری اولسه ده آرتیق چکدیکم بیهوشه » دیرم .

اوکوزل کوزلرکز بر لحظه جق گولمه سه
سزه شوله کبرایچه : « خسته یم ، دیه چکم ؟
« قلم وداع ایتدی ده دیاده هر موه
آلردر عشقه کزله یاسده یم . » دیه چکم .

فقط بونی نه زمان سوله مک ایسته سه یم بن
مطلق دیلم دولاشیر ، گوزلرم دومانلانیز ؛
دها برشی ده دن سزه ، بیلدیم که نه دن
قلبده اک زهرلی وسوسلر جانلانیز .

بو قوش جویلیتسی آکدیران سسکزه
هر دقیقه بوقادار قیده سزجه گولمه سین ،
بو فانی کولوشی بر لحظه کسکزه
آکلانام ؛ باشلرم بوش بره دوکولمه سین ...

نجم الریس ملیل

اوتاسنده قالمش ، برصوندورما آلتندن شرت بر یایغارا
سوقاغه دوکولور ، حیا جز قهقهه لر بو یایغارانک اوستنه
جیبوردی .

بورای کچمه حیرتی کوچ ضبط ایتدی : دکر
قی سسند بر تک یالی قالمشیدی . هم کناردن
کیدییور ، هم ده صیرا ایله شیمدی بوق اولمش یالبری
ذهنا دوشونورک بو چایلاق ساحلی سوسلیوردی .
چو جوقاقتن کنجسکته قادار بر قاق دوری کوردی
بورالک بو خرایسته آغلاملی اولدی . کوچ کلکند
بورالک اک حیاتی وقتی دوناما کچه لریدی . شیمدی
بو بوش اوزمردن اوکله کونشک حرارتی فیهقیران
ایسز یانغین برلرینک و قتیله اوقادار نشه به ، ذوقه
صحنه اولدینه کنیدی بیله شبهه به دوشه چک برحاله
ایدی . بیکلرجه قایغک شهر آیین یایدقزی قولک
ایچنده تک توك صاندالارده هر بره کورولنولری
طاشیان بر قاق کشینک یاییق و سرخوش شوقلری
یوکسکلیوردی . ساحل بویجه کیده رکن ده کیش
استانبول ایچنده اک آجینه جق بر حاله دوشن برک
بورای اولدینه حکم ایتدی وهان ، دها کیم بیایر
نلر وار دیه ، بو دوشونجه مک یوره کنه چوکن
آجیسی بر بارجه آزالتی ایستدی .

بو دوشونجه لرده کن کندی قوتلی برروز کار
ایچنده بولدی . بر هلالی آندیران قولک دیگر اوجنه
کلش اونی بونالان منظره لرک آجیلغی بوغازک تمیز
روزکاری سوپورمشی . اوکنده تا ماص ماوی
کوکه قادار یوکسک ان قلعه لر باقدی ، استانبول نه قادار
ده کیشرسه ده کیشسین پایدار اولان حقیق بر اثر
بودی ..

اوکسوز ملت

آقشام اوزده ری ، آقسرائک جنسار آغاچلری
آلتنده کی ، کوچولرر قهوه سنده اوطور بیوردم .
یاندی که اسکله لرده بر قاق کیشی دها وار . حالردن
اوچنکده طیشارلانی اولدینی آکلشیلور . کندیلری
کونک احوالندن ، سیاستدن ، عاریه دن بحث ایدیورلر ،
بر برلرله درده شیورلر . بللی که بو اوچ آدامکده
اضطرابلری ، دردلی وار . بحث آراسنده کین
سوزدن آکلدم که برینک ملکیتی اشغال آلتنده ...
دیگری مهاجر اولش قره دکرک ساحل اهایسندن
بری !..

ایچلردن بری نودن سوکرا نهومک دیوارنده

بوراده تکرار نظیفه یی دوشوندی . اونکله بعض
کیه لر بورالر قادار کاشیدی . حتی شوراجنده بر
قاق کره اوطورمشیلر . دکرک ملونوق بر کوش
کولچه سی کی برق کچه آلتنده ساکن دورورکن
اوندن آسن هوا ایلل سرمست بر برلرینه ، شیمدی
خاطرلانیچه کولسکه چالیشرق نه چو جوقاقتش !
دیدکی ، نلر سوله مشلردی . بوکوزل خاطرلرک
اوستندن قورقوج بر آغیرانه کین آجی سنلر !..
هپسی سیلدی ، سوپوردی ... ؟

آقشام بوتون کوزله لکیله باشلامشیدی . کونش
یوکسک تیلرک آرقاسنده قایب اولای ایل اولمش ،
شیمدی اورای قیزیل بردکر حالنده ، تیه ده مشه به
بکزه یم بر قاق جام مان یاناحق بوق اوله جمش
کی دوریور ، تیلک انکارندکی آغاچلر قورولمش
حتی دکره ساحلک عکسندن قایلن بر چیزک بیله
چکیده شیدی . آناطولی ساحلنده بر قاق اوتک جاننده
بو قیزلقلر عکس ایدیور ، آقشام واپورلری کورو .
لوسز فایوردی .

آغای یاسدینی طاشلره باقورق و قتیله بورالرده
دولاشدینی بلنکه عنی طاشه قاق کره لر باصمش
اولدینی دوشوندی . بو سکر سنه اولسک معصوم
ماحرانک خاطره سی صاقیان هر شیدن مدد اویور
کیدی . حالوکه بورادن اوزانکن نامل دوشونش
ایدی . هیچ اونو میوردی ، آرقاداشلردن بری
بورانک بر قتلوغرافتی کوندرمشیدی ده - شیمدی
کیدی کندینه بیله اعتراف کوچ کلوردی - اونک
قارشینده کوزلری صولامشیدی . فقط ایشته دونه لی
آجی سنه اولدینی حالده تصادفا ابلک دفعه اوله رق
کلور . آغلاق هوسلرینه ملونولدی برلر بیله بر
معنا افاده ایچوردی دیمک ...

او چو جوقه سوداسی بوراده دوغمش ، بته
بوراده کوموشیدی - اوندن سوکرا نه قادار قادی
ماجراسی باشندن کلدی کچیده هیچ برندن اونکسکی
قدار حزین بر خاطره قالمشیدی .
... کچه کچ و تته قادار بودوشونجه لرله محاط
اوراده بر قانابه اوستنده قالدی .

مصطفی سراد

بر رسم کوستردی . اولرده هپ او طرفه باقدیلر .
بورسم آینه مک کشارنه ، بوی غزته لردن قلود
فاره رک کیشلش بر رسمی ایدی . شیمدی بو اوچ
آدام ، ملکتری ، حتی کوروشلری آیری اولان
بو اوچ آدم بو دقیقه بر تک موجود کی اوکا
برکوزله ، بر قبله باقورلردی . اونک یاندی نامق
کال بک ایلل تسالیا قوماندانی ادهم باشنکده رسملری
واردی . بوکوزلر بو ایکی رسمی ده کوردیکی زمان
باشاراجق کی ایدی . کوزلری اوطرفدن آیدیلر .
بری :

— بزی سه وهن اجنبی بو ! بزم حق می مدافعه
ایتمش ، دیدی .

دیگری بر حوادث قیبلندن اولارق :

— یاقینده بورایه کله چکش .. کندیسینی
قارشولارز اولامزی ؟
بونک استانبوله کله سسندن اوچی ده نموندی .
هپ اوکا دائر قونوشدیلر .

فلود فاره ر استانبوله کله چکی کون سرای برو .
ننده اونی بکلیوردی . یاری هیچ اونو تانیچم ، سرای
برونشک بوغاز ایچی ایلل سرمریه باقان ریختی
اوزنده اونی بکلیورکن ایچنده کی او غریب انتظار
نه ایدی ؟ اوکون دکر کنارنده کونشک آلتنده ،
قادین چولوق چو جوق ، کوزلرمن یوله ، باشلرم
برده ، سکوت ایچنده میز .. هپ کوزلر دکرده ...
فقط او سانکی طرفدن کله چک بیلینمیور . قلبم بو
بکله شک هیجانیه آتیور ، دیه ییلیرم که بو بکله شک
مظلوم بر حال واردی . وجودنک هر طرفنده آیری
بر اضطرابی اولان بو حلقه (اوکلن) عجبا شغای
بره چکیدی . اطرافنده کله اوکا دردنی ، باشندن
کله چک فاجعه یی نقل ایده چکدی ؟ هیچ بری دکل ...
« اوه نودن سوکرا ریخته چقدی . کوموروقان ،
ماکنه دیارندن آریلار ق بزمه براوانه کلن بو آدم
او دقیقه ده بزم آچیلر مندن باشقه برشی دوشونمیور .
ردی . اطرافنی خلق صارمشی . اوکا هر « یاشا »
باغریشده ، نه قیرنه بکزه بر ادا واردی . بو
مظلوم ملت بو شایقه لی دوستی ، اوکنده کورمکدن
بوپوک بر مینویت حسن ایدیوردی . اونک بویه
اطرافنی صاریشندن برقرمانه پاییلان حرکتلر واردی .
او آرائی بن کری قالمشدم . اونی کالخانه بارقنک
ایچندن آلوب کونوردیلر . بر آرز سوکرا آغاچلرک
آراسندن غریب براوولتو کلایوردی . فلود فاره ره
« یاشا ! » دیه باغریشیلردی . فقط بوسس بویه هاموی
برسس اوپوردی . کوزلرم یاشاریوردی . دوشو .
ندم که بر آرز اول غلبه لی اولان بوسرای برونشک اطرافنده کی
خلق نهایت بر فلود فاره ردن امداد بکلیور ، اونی
صباحدن بری بوراده بکلیور . دها اون بئش کون
اول برقهووده اوچ کشتی بونی بویه کورمک ایچون
انتظار ایچوردی ؟ . حتی اونک اوراده بحثی بیله
ایدیوردی . بته بو قهوه ده فوطوغرافی بوپوک وطن

استانبولك اون بئش كوني

کتابلار

خاله فخری : کاستانلر خرابهله تولىق فکرت، اولونمک سنه دوریه وفاتی مناسبتيله فيسکه : فيسکالر .

«کاستانلر خرابهله» ی او قوتوب پتيردکدن سوکرا انسان نه سوبله جگنی ، نه باباجنی بيايور . بوکتاب ، بر شعر کتابيدر . هيچ اولمازسه بر از هيجاق و برمه سی لازم گلرميدي ؟ خاير ، اوندن بومروق بکله بورز . باری سيکيرلرمنی خردوخاش اغه سيدی ، عقلزی چيفريفندن چيقارماسيدي اگ سوکندهده کنديسندن ايکرنديرمه سيدی . مکر براترک شمعندن ، بزمده لکندن ، برادلفندن حاصل اولان حسن نه نجيح اولولورميش . انسان ، انسان اوغلك اگ دوشگون يرنی ضعيف بر صنعتده حسن ايديور .

بن بوکتاب ، بر شعر کتابيدير؟ ندر ؟ هنوز بونی آرامادن شونلری صوراجم . عجب ! «کاستانلر خرابهله» شاعرينک اشيا ، زمان ومکان حقنده بر فکری يوقيدر ؟ بعضی شيرک بالان وياکلش سو-

شاعری نامق کال بک ايله بويوک تورک عسکری ادهم پاشامک ريسملری ياننده ايدی . قلود فارده ، بو فرانيز رومانچيسی نهايت ، بومالوم ملتک اوکنده بر قهرمان اولارق طوريور . آلاهم بز بو قدرده می صاحبسز قالمشديق . . . بو بزم ايجون نه قادر آجي ايدی . اوکون ديه بيليرم که هيچک ايجنده براوکسو- زلک واردی . بوکا هيچ شبهه ايتيورم . اوکون هيچ باباسز ، آنايز جوجوقلرکی بويونلرمن بويوکک ، کوزلرمن پاشلی ايدی . ای تورکیالی ! . سن که باووزلری ، فاطمیری ، مراد راهلری کوردک . هر بری اقليلری فتح ايدن ، قطعهلر آلان دنيا حکمدارلرله برابر پاشادک ، اويله ايسه بولردن عروم قالدیفله ايجوندرکه ، بويوک کيمسه سزلیکی ، غريبلیکی حسن ايتدک . اودت اوکون بو تيمسه سزلیک و بو غريبلیک درين بر سنکوتده تجلی ايدیوردی . بزده اولی قارشو ايجوردی . اونک ايجوندرکه ايجوزدن کان «پاشا» ديه هابيرديتمه سزده غريب براووانو حالنده اطرافه ياييلدی . سکوتزده يته بويله بويی بويوک اوکسوز بر حال واردی . اوکون ايجندن ديدم که ای بولمک مصطفی کالاری ، کاظم قره بکرلری ، عصمتلری ، بو اوکسوز حال داها نه زمانه قادر سورده چک ، بو حریت حسرتنک سوکی نه وقت کلچک !...

مسيح عولی

يلنمه سی شعرده چاتميدير؟ بو سؤالی کتابدن چيقاردیم کوچوک مثالارله ايضاح ايديم . ايشته بر مصراع :

آکلات ، نيجين کردلی بويوکون مرمره
بو شاعرلرکده آلتی عصردر مناره لر

استانبولده کی مناره لره هيچ برينک آلتی عصراتی اولمايدی بلکه فضله فضله دوت بوز سکسان سنه لک اولدينی شاعره ايضاح ايتلی بز . ايشته ايکنجيسی :

انکرکارله دولش اينلرده

شاعره شونی ده سويلی بزکه انکرکار اينلرده بولماز ، اينده آبی ياشار .

آی دده ، آق ماچلی دده
بر حاجی بکتاش آرايور
شمعی بياض تپنده
آق بابار نمش آرايور

بو مصراعلری سويله ين بر شرق شاعری همده بر تورک شاعريد . زاولالی حاجی بکتاش ! . . . دءک اگ سوک نصيبک بر کنچ تورک شاعرينک آغزنده نعلارله بر يشامقدي . آق بابا ، نمش ، حاجی بکتاش . . . بر آراده نه آرايور ديه بيکيز . بلکه خاطر ايجوندر :

بر دسته سو اوله لک ، سوزولوب قليمه آفءک

بو مصراعده خلاص تقليد بر شرفيدن آليورم . سو شاعرک مصراعنده چچک کبی ، اوت کی قوش قوناز کی دسته اولش کورويورز ، حيرت اغه می بز . زيرا بو سو موکرده سوزولوب قله آله جق . . .

بو کوچوک دقتلری بوراده براقبورم . بوقسه صيفه لری بر آز داها قاريشديررسمه ايجندن چيقمايز . ايشته بر داها :

اسی شهر آراده انقار سد چين

بوراده بزم ييلدک يک يک برکجه ماصالی سلامانی شهر آزاد بر شهر ، بر ديار اوئش .

خاله فخری بکک شعرلری قلبدن کان وقلبه کيدن شير اولمايدنه کوره هيچ اولمازسه بخيله مزده دوز کون وخوش بر عکس بايانی لازم گلرميدي ؟ حالبوکه بوتون بوشيلر ، بوياکلش و بوزوق اشيا انسانده قرون وسطی السبياجيلرينه عائد بر بالعله ، بر کورک ، شيشه ، بر کناب ، بر اسکت ، بيلم بر حيوان ، بر اوتدن متشکل اولارق ياپلش تحف ريسملری خاطر لاتيور . ميدانده بر قياچ ، بر انبان ، بر صرمه لی اواب ، بر قاليق ، سوکره بر سدبر ، داها سوکره بر ملکک ، بر دکز فلان واراما الديو کين انسان دکل احتمال دکز ، قياچی چکنده بلکه اوصرمه لی اوابی کين ملککندر . بلکده بولمک انسانک باشی اوستددر .

درگاه

بو غراچی و تخيله ثقت و برن بويولوسزلیکی قيد ايتدکدن سوکره اصل شعر وسننه کيجورم . خاله فخری بک کندی نسلی ايجنده حسنی تنظيم ايتش بر شاعردر . اونک معين بر بولی و معين بر دويوسى وار . او ، کنديته « بن آلم شاعری م . . . دييور . دوغرو ، خاله فخری بک آلم شاعريد . فقط بو خاصه شاعرک شعرندن زياده مزاجنده در . شمرسه آلمی اوافندن زياده عبوس ، عکسی ، ستلی ، قهرلی ، بدین و دوروب دورورکنده قویق اولان بزمده بر چهره در . حتی اوفادار برمرده که شو آنده نه حالده اولديفنک فرقنده بيله دکل .

آق بابار کادی يته
کوتکره هابيرملری
قوردو و بربر دهکله يته
قورلوندن الار يوقلوی

شاعر حقیقتاً قورقش ، بردن بره الارخی يوقاری به قالدبريور . طنز ايدرسکزرکه شيرلوق هولس جنا . يتلری او قوبورسکز . کوزکک اوکنه تسلیم اولان حقير وعاجز بر آدم ، بر خير سز کليور . بو ، بر خاطره و بر انطباع اوله کرک . غالباً شاعر فاطوما اويونلرينک رؤيا سندن بر منظره چيقارميش . اساساً خاله فخری بکک الی هب بونوعدن شيلدر . الم دکل بيلم که قراکک ، معناسز بر قورقو ، بر معما . . . بومعمايه مهن مهن هيچ خوش اولمايان طائيز وياقيشتمسز بر قارييس ديه چکمز کليور . همده روسی صيقان ياون بر قارييس . آرتق بو فانتازيايه الم وشاعره آلمی ديمک لازم کليرسه قيصه جه قومق آلم ، تحب الم ديلی بز .

تکرار ايلک سوز کليورم . خاله فخری بک حسنک ماهيتی تعيين ايتش بر شاعردر . فقط بو حسن هنوز بئلکندن ي خپردر . بو حسن هنوز بر نه در . واقعا اوستندن ييلر کچميش و بويالرده يوللر آلمش ، اوزاقلاشش . فقط بويومهش ، يئيشه ممش ، ايلک آفنه باشلادینی کون نه قادارجق براداملا ايسه بويکونده اويله بر داملادر . حالا بر جوجوق کی الی وحالا الی تحفله قارييتق وحالا چهره سی بر مصومک دکل فقط بر جوجوغک داها دوفوسی بر عقل ايرمه نك چهره سيدر .

الم ، لغت ؛ انسان قلبنک هر زمان سوديکی و آکلاد دینی حسلر دکلد . اونک ايجون بولدر بيله زمانه ، کونته ، وداسنه کوره بويلن ، آکلشيلان بر بويوک شاعردر . داها دوغروسی اوندک چيرکين شری آتجق و آتجق بر بويوک صنعتکارک قلبنده کوزلشمش بولورز . اونک ايجوندرکه خاله فخری بکک ، الساق حسلرک اگ داری واک نانکوزی اولان بو حسلری تورک شعرنده بديله شديره بيلمی آتجق بويوک اولماسنه باغليدی . لغت والم اويله حسلردرکه کولونج ومنفور اولمه ک مستعددرلر . حالبوکه دنيا دهه اگ يامان طالع الی ايکن ، آسبقي صوراتليکين بيله کولونج کورونک دکليدر ؟

عصرمزی کيری ، چيرکين ، انسانلری ساده